

Waarom doen wij dat eigenlijk? Waarom aanvaarden wij iets dat tot op zekere hoogte ook een knellend juk beteekent?

Men zal antwoorden dat conventie ons daartoe dringt.

En dan bekennen wij dat er ook in onzen omgang zeer veel conventioneels is. Wij spreken daarover wel in een volgend artikel wanneer wij de behandeling van de analyse van den omgang voortzetten. Maar we doelen thans op die offers, die wij in onzen omgang gaarne brengen. Waarom werkt iemand den vorigen avond tot één uur in den nacht om den volgenden avond tijd te hebben een bezoek te brengen bij een vriend? Waarom brengt hij gaarne een bezoek bij dien vriend, ook al weet hij dat hij daar een kring van menschen zal ontmoeten met welke hij over zijn arbeid en zijn streven niet zal kunnen spreken?

Wel, wat anders dringt hem dan de liefde? Feitelijk toch berust elke echte omgang op liefde. In onze wereld vol haat aarzelen wij wel eens het woord „liefde” uit te spreken. En toch is door Gods Gemeene Gratie de liefde nog zoo rijk in de wereld aanwezig. Wanneer gij een gesprek aanknoopt met Uw besten vriend, maar even goed wanneer gij een praatje aanknoopt met den tramconductor over het weer, wordt Uw omgang gedragen door het feit van de binding die er is tusschen mensch en mensch. Zonder deze binding, die in den grond liefde is, zoudt gij geen spontaan-hartelijk woord met dien conductor kunnen wisselen, evenmin als gij zonder die liefde met Uw vriend zoudt kunnen converseeren.

Maar daarom begrijpen wij ook dat intieme omgang, hartelijke en blijde omgang alleen mogelijk is met hen, die eenzelfde Liefde kennen als gij.

J. W.

UIT DE SCHRIFT

Houd in gedachtenis.

Houd in gedachtenis, dat Jezus Christus uit de dooden is opgewekt. 2 Tim. 2: 8a.

Er gaat in deze liefelijke voorjaarsdagen een levenslied op uit de natuur.

Het vogelenheer ontwaakt en schalt weer zijn lenteliederen uit.

In de weiden dartelt weer het jonge leven.

Het teere groen aan boom en struik, de zwelende knoppen en de bottende bladeren, de ontluikende bloemen, — ze zingen alle, als 't ware, een lied des nieuwen levens, den grooten Schepper tot lof. „Looft God, de bron van het leven”.

Maar rijker dan dit lentelied van herleving in de natuur is het Levenslied, dat ons tegenklinkt uit het Schriftwoord: Houd in gedachtenis, dat Jezus Christus uit de dooden is opgewekt, en dat wij hebben over te nemen en te doen weerklinken in deze wereld.

Christus is verrezen!

Hij heeft den dood verwonnen!

Ik leef en gij zult leven!

Dat is het Levenslied, dat nooit meer wegsterft, dat aangeheven worde in 't midden der gemeente Gods.

Timotheus verkeerde te Efeze in moeilijke omstandigheden.

Zijn taak, de gemeente te leiden en te weiden, viel hem zoo zwaar.

Vooraf ook de miskenning en de kleinzielige tegenwerking, die hij in den kring der gemeente ondervond, drukte hem zoo neer.

Zijn opgewektheid verdween, zijn arbeidskracht verlamde, diep teleurgesteld scheen hij soms de moedeloosheid nabij.

De Apostel Paulus had er van gehoord, hoe het met Timotheus stond.

Daarom zond hij zijn geliefden zoon nu een hartelijken, bemoedigenden, opwekkenden brief.

Hij wil Timotheus troosten, sterken, weer bezielen, zooveel hij kan.

En daartoe zegt hij nu: Houd in gedachtenis, dat Jezus Christus uit de dooden is opgewekt.

Christus' opstanding toch is de vastheid, de sterkte, de triump der zijnen. Hij is hun levenskracht, ja hun levenslied.

Zoo zij het ook bij Timotheus.

Bij dien opgestanen, dien levenden Christus, mag en moet Timotheus zijn hulp, zijn troost, zijn kracht, zijn strijdsmoed weer zoeken.

Ja, daar zal hij ook vinden, wat hij van noode heeft in alle omstandigheden.

Ook voor ons is alle leven en levenskracht, alle levensvernieuwing en levensheiliging alleen te vinden bij Jezus, den Levensvorst, Die het leven heeft en het leven geeft.

Hij moet ons te drinken geven van het levende water, dat in Hem is, en in ons wordt een bron van levend water, dat dan ook uit ons vloeit.

Maar daartoe moeten wij altoos met Hem in

levend contact staan. Ieder oogenblik moeten wij tot Hem terug, uit Hem putten, in oprecht geloof.

Levensonderhouding, levensversterking, levenskracht en blijdschap is er alleen, als wij uit Hem leven gelijk wij door Hem leven.

Tot Hem dan, als de macht des boozen, als de macht der wereld, de macht der zonde ook in het eigen vleesch, u te sterk zou worden.

Tot Hem met uw zwakheid, zonde, ontrouw, afwijking van het rechte spoor.

Tot Hem met uw grievende teleurstellingen in uw werk, uw taak, uw roeping, ook in het ambt.

Dat heft u weder op, dat sterkt, dat staalt, dat doet u weder voortgaan met nieuwen moed.

Dat leert u roemen, maar niet in u zelf, maar in Hem, Die de opstanding is en het Leven.

Houd in gedachtenis, dat Jezus Christus uit de dooden is opgewekt.

Aan opstanding ging bij uw Heere de dood vooraf.

De verrijzenis tot het leven, was bij Hem een oprijzen uit het graf.

Dit leere Timotheus, om met Christus eerst te willen sterven.

Om zichzelf te verloochenen. Zichzelf te geven. Zijn leven te willen verliezen om Jezus' wil.

En het leere ook ons, dat wij, naar onzen ouden mensch, er onder en er aan moeten. Dat ons zondig „ik” gekruisigd, gedood, begraven moet worden, opdat wij met Christus mogen opstaan tot een nieuw leven.

Het leere ons voorts niet kleinmoedig en zelfzuchtig te treuren bij het graf van onze verwachtingen en onze verlangens, maar geloovig op Hem te zien, Die het Leven is uit de dooden, en aan Hem ons vast te houden, Die na zijn opstanding heeft gezegd: Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde, en Ik ben met u, alle de dagen.

A.

D.

KERKELIJK LEVEN

„Ontloopen”.

Zooals ik wel verwacht had, komen de brieven los na mijn vorig artikel over „loopen”. Enkele wijzen erop, dat men toch wel iemand naloopt, kan, niet om de stem, maar om den inhoud. Maar dat heb ik al zelf gezegd, pag. 211, kolom 1, regel 26, v., van boven.

Andere wijzen op gevallen van dominees, die naar hun meening het Woord niet brengen, of heel verkeerde preekmethoden erop nahouden, etc. Zij meenen, dat men dan ook maar eens op die dominees af moet gaan. Twee schrijvers van Chr. Geref. huize spreken desgelijks, en verzekeren, een bepaalde Gereformeerden spreker te zullen „naloopten”, als hij in de buurt komt.

Maar die brieven overtuigen me niet. In de laatste alinea's heb ik verleden week zelf gehandeld over de bezwaren, die men hebben kan tegen bepaalde preekers en preeken. Ik heb die niet gesmoord, zal ze nooit smoren, maar ik stel elken bezwaarde onder den eisch der theocratische gemeenschap. Men moet die bezwaren spreken, rustig, eerlijk, zakelijk, langs den aangewezen weg. Zijn ze geldend, en deed ieder, die ze heeft, er mee naar den eisch der theocratie, dan zou men eens zien, hoeveel werkelijke fouten ook werkelijk verbeterd werden. Hoeveel bestaande eenzijdigheden, of onjuistheden, of ongereformeerdheden ook heusch zouden verdwijnen. Natuurlijk zouden ook — en dit zeg ik er veiligheidsshalve bij — heel wat „bezwaren” zelf verteerd worden, als de vuren der kerk weer eens naar behooren gestookt werden. Maar wat terecht door de bezwaarden als fout wordt aangewezen, dat zou voor een groot deel ook kunnen wijken, en móeten wijken, voor een echten, christelijken, maar dan van den aanvang af in goede orde geoefenden aandrang-van-critiek.

Wat zien we evenwel in den regel gebeuren? Dat men een predikant, op wien men, terecht of ten onrechte, iets tegen heeft, „ontloopt”. Dat wil zeggen: dat men als lid der kerk afstand doet van zijn rechten, zijn eigen rechten. Een goed gereformeerd mensch heeft des Zondags recht op dienst des Woords, recht op ontvouwing van zijn belijdenis, recht op gezond-gereformeerde gedachten. Ontvangt hij die niet, of meent hij ze niet te ontvangen, dan loopt in een gemeente met meer dan één predikant menigeen naar een ander, die wel voldoet aan wat hij begeert. Maar zóó laat men de onderlinge tucht na, geeft zijn rechten prijs, en scheidt, mee in verband natuurlijk met de jarenlang ingewortelde ziekte, die al haast voor normalen toestand aangezien wordt, een karikatuur van de theocratische gemeenschap: waarin men immers leeft bij gelegheidspolitiek (is er een naar uw zin, dan is het in orde, en anders moeten we maar ons schikken); waarin men zijn eigen rechten (op een gereformeerde preek, op ontvouwing van Gods gedachten) tegelijk met zijn eigen plichten (oefening van het ambt der geloov-

vigen in het wettig indienen van wettige bezwaren bij de wettige instanties, en zoo waken voor heel de gemeenschap der kerk) prijs geeft, en de eene groep in de gemeente laat danken voor wat men zelf geen dankzegging maar een gravamen bij den Vader der geesten waard acht.

Ik denk er niet aan, alles goed te praten, wat er gepreekt wordt; mijn Chr. Gereformeerde correspondenten zullen dat wel gelooven. Maar in de theocratie staat elk voor allen verantwoordelijk. Als die Chr. Gereformeerde loopers meenen, dat hun eigen predikant niet preekt overeenkomstig de formulieren van eenigheid, dan moeten zij een actie tot zuivering van hun kerk instellen. Liggt de fout bij hun dominee, dan kunnen zij door goede critiek bezig zijn, het heil der andere schapen van de kudde te behartigen. Liggt de fout aan de officiële bepalingen en resoluties hunner kerk (b.v. als er zonder blikken en blozen gezegd wordt, dat men in de Chr. Geref. Kerk belijdenis „mag” doen van het historisch geloof, wat natuurlijk voor de prediking directe gevolgen heeft), dan staan ze voor een nog verder gaande roeping tot reformatie.

En mutatis mutandis geldt dit voor de andere brieven ook. Men leve meer bij Zondag 21, slot: elk moet zich schuldig weten, zijn gaven (van beter inzicht, eventueel ten nutte en ter zaligheid der andere lidmaten gewillig en met vreugde aan te wenden.

Of ik direct beterschap wacht, als men ergens zoo begint? Volstrekt niet. Verkeerde toestanden vragen jaren, en nog eens jaren, om voor betere plaats te maken. Maar de verbetering kan slechts komen, over heel de linie, als over de heele linie eerst weer wordt teruggegaan op het rechte beginsel. Alle geregelde „ontloopers” zijn — laat ze dat niet vergeten — mee aansprakelijk voor de h.i. verkeerde preekmanieren van de thans door hen ontloopen predikanten. De ziekte hebben zij beantwoord met ziekte, de fout met fout, de rechtsschennis met rechtsschennis. De eenzijdigheid hielpen zij door hun meedoen aan een valsche gewoonte of zonde van nalatigheid groeien. Laat ze dat maar eens een paar jaar dragen.

En overigens: men moet de louterende werking van het liefdevuur niet onderschatten. We behoeven niet te doen als die organisten, die bij dat woord dadelijk gaan vibreeren. Vanwege de liefde, waarbij je zacht moet spelen. Ik dacht, dat vuur nog al verterend was. En dat dat nog al eens pijn kon doen. En loutering. En dus kracht.

Maar dat loopen beteekent geen kracht, maar kracht.

P. S. Een der correspondenten zag zijn artikel gaarne geplaatst. Daar zou op zichzelf niets tegen zijn, want het is in elk opzicht uitmend. Maar men zou in de plaats, waar hij woont, onmiddellijk conclusies trekken, en vermoedens voelen opkomen. Het is evenwel niet mijn taak, in plaatselijke verhoudingen te grijpen, ook niet zijdelings. Hij vergeve mij dus, dat ik om die reden het beter acht, het stuk niet te plaatsen.

K. S.

De vrijheid van ons hooger onderwijs.

Deze week heeft ons een mooien radio-avond voor de Vrije Universiteit gebracht, waarvan veel goede vrucht geoogst moge worden.

Onder hetgeen dien avond gezegd is, trof ons de duidelijkheid, waarmee Dr K. Dijk zeer terecht de beteekenis van het woord „vrij” in de verbinding „Vrije Universiteit” uiteenzette.

Het was, zoo zeide Dr Dijk, een vrijheid tegenover den staat. Een eveneens een vrijheid van kerkelijke suprematie. Van staatsdwang vrij, en eveneens van kerkelijke suprematie vrij, kon de gereformeerde hoogeschool zich geheel naar eigen aard ontwikkelen, en haar gebondenheid aan Gods Woord doen zien als de hoogste vrijheid.

Inderdaad, men heeft hier een zeer goed beginsel gegrepen, en op volkomen juiste wijze gehandhaafd.

Wij zijn er allen bijzonder blij mee, dat het hooger onderwijs, dat de gereformeerden uit eigen aandrif opgebouwd hebben, zich in dezen dubbel zin heeft „vrij” gehouden.

Alle hooger onderwijs, dat de gereformeerden uit eigen aandrif opbouwden, heeft zich gelukkig in den tweërlei zin van daareven vrij gehouden.

De Vrije Universiteit.

En ook de Theologische School te Kampen.

Ook deze laatste toch is vrij van den staatsdwang.

En eveneens is zij vrij van kerkelijke suprematie.

Zij zou dat niet zijn, als zij het eigendom was van de Herv. Kerk, die een bestuursvorm heeft, welke voor kerkelijke suprematie plaats heeft.

Of, als zij afhangt van de Roomsche hiërarchie.

Maar nu zij uitgaat van vrije gereformeerde kerken, nu is zij vrij van kerkelijke suprematie.

Om de doodeenvoudige reden, dat de Gereformeerde Kerken niet in staat zijn, suprematie te oefenen. Die Kerken kunnen dat niet, ze hebben geen orgaan er voor.

De professoren hebben zich vrijwillig gebonden.

Dat is waar die zij hebben evenzeer al de Vrije Unsten zuchten die eersten. matic nooit verscheen, lijke suppre de Vrije U ring aan w Maar wat d voor de vri

Natuurlijk een besluit zouden do principieel wettigen k komen; zo wijzigd te van niet pu op den kat

Maar dat vrijwillig a voorkomend deelt ze me van zijn ker lijdende le hoogleeraar hebben bij hetzelfde a dat heelema hun vrijheid in die gebou Zij voeren ken, en in gesprekken.

Wij, gere zijn, dat di van ons ho

Dat wij n lang eens z standig me vrienden, e levens vrie School zou

Stel u v relatie) de ren, en de haar moest mensch.

Stel u v verband) l lijf moester S.-verband) worden, als om te best

Dies leve 't Gezeide 't Verschij

Kampen e Wij dank Wij dank En legges

De (oud)

Er is vee land over socialistisc daar gebr antie gegas het juk, e naar de o de tyranni tanten van weld geof

Zoolang den eisch, heidsberoo zelf, zonde

uit die dw in den wo

Woord zie trent den

andere lev actie niet z

teloos, in zich graag

sitie over het verkee

tiseeren k krachtig te

gefundeerd lasie volhu

Typisch vastheid v naar vore

a) in he den strijd

totaal-staa het de ke b) in h grondslag, zou kunn

Deze be de onlang mierten 1 Lage der dezer oud